

Kodaň Dánsko

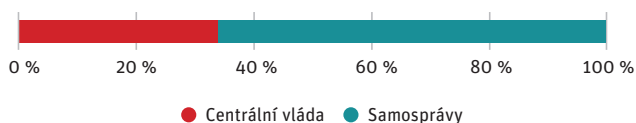
● **MĚSTO:**
0,6 mil. obyvatel

● **METROPOLITNÍ OBLAST**
2,0 mil.
(+4,9% pop. změna /5 let)

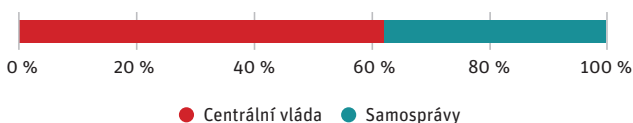
HDP: 156 % průměru HDP EU28
(+1,1% prům. roční změna HDP /5 let)

Jak fungují finance samospráv v Dánsku

VEŘEJNÉ PŘÍJMY

KAPITÁLOVÉ VÝDAJE

Dánsko má **systém dvou úrovní samosprávy** (od reformy z roku 2007, která systém změnila od základů). Skládá se z 5 regionů (regioner) a 98 obcí (kommuner). **Právo vybírat daně mají pouze obce, nikoliv regiony.** Právo na samosprávu je obsaženo v ústavě z roku 1953 a v zákoně o samosprávě z roku 1968 (a jeho mnoha novelách). Přes relativně velkou svobodu samospráv co se týká výdajů, jsou samosprávy z velké části závislé na transferech a dotacích ze strany státu. Regiony mají v kompetenci primárně zdravotnictví a částečně se zapojují do dalších témat (znečištění, regionální rozvoj, podpora lidí s postižením). Ke konci roku 2020 má dojít ke zrušení regionální úrovně.

Kodaň (stejně jako další tři největší města Aarhus, Aalborg a Odense) má oproti jiným obcím specifickou administrativní a politickou strukturu.

Dánsko je nejvíce decentralizovanou zemí OECD co do výdajů, jelikož zde mají samosprávy v kompetenci velké množství veřejných služeb. Výdaje dánských samospráv odpovídají 35 % HDP a 65 % veškerých veřejných výdajů (oproti OECD průměru 16 % HDP a 40 % veřejných výdajů). Většina úředníků je v Dánsku zaměstnávána samosprávami. Samosprávy jsou také zodpovědné za sociální služby (56 % celkových výdajů samospráv) a zdravotnictví (24 % celkových výdajů). **Velká část zodpovědnosti (a tedy i výdajů a investic) je samosprávám přidělována centrálně. I přes vysoké výdaje samospráv je tedy jejich výdajová samostatnost malá.**

Ze zemí OECD má dánská samospráva největší podíl na veřejných příjmech země (jak poměrově, tak HDP).

Hlavním příjmem regionů jsou transfery a dotace ze státní kasy. Hlavní příjmy obcí pocházejí z daní. 60 % celkových příjmů samospráv pochází ze státních transferů a dotací (průměr OECD byl 37 % v roce 2016). Tyto transfery se řídí tzv. **Principem široké celkové rovnováhy ("det udvidede Totalbalanceprincip")**. Tento princip je podobný rakouskému systému – stát pomocí transferů a dotací doplňuje příjmovou část rozpočtů samospráv, tak aby tato odpovídala výši výdajů, které odpovídají jejich kompetencím.

Od reformy samosprávy v roce 2007 jsou obce jedinou úrovní samosprávy s pravomocí vybírat daně. Nejdůležitější daní je místní daň z příjmu fyzických osob (ta odpovídá 89 % místních daňových příjmů, 32 % celkových místních příjmů a 11 % HDP) a daň z nemovitosti (11 % místních daňových příjmů, 4 % celkových místních příjmů). Místní daň z příjmu fyzických osob vybírá stát společně se státní daní z příjmu fyzických osob. Obce mají možnost nastavit si výši této místní daně (v rámci pravidel, které zabraňují příliš rychlému růstu daně z příjmu fyzických osob a kdy se při každém zvýšení odvádí část nově nabyté části daně státu). Daň z nemovitosti vybírají obce. Skládá se z pozemkové daně (nejdůležitější část – 88 % z daně z nemovitosti, 10 % obecních daňových příjmů), z obecní daně z veřejných pozemků a z obecní daně z budov. Místní samosprávy mohou některé subjekty vyjmout z placení daně z nemovitosti. Jedná se zejména o soukromé školy, muzea a neziskové organizace. V současnosti probíhá reforma daně z nemovitosti a jejich jednotlivých složek, zejména pak příprava pravidelné valorizace výše hodnoty pozemků. Obce si také nastavují výši církevní daně. Mezi sdílené daně, jejichž výši určuje stát (a které také stát

vybírání a podle jasného klíče jejich část redistribuuje) patří dědická daň, daň z příjmu právnických osob, daň pro výzkumné pracovníky.

Obce dostávají od dánského státu finance především v rámci vyrovnávacího principu (viz výše), kdy stát dorovná rozdíly mezi předpokládanými výdaji a daňovými příjmy obcí. Část transferů a dotací je vázána na počet a skladbu obyvatel.

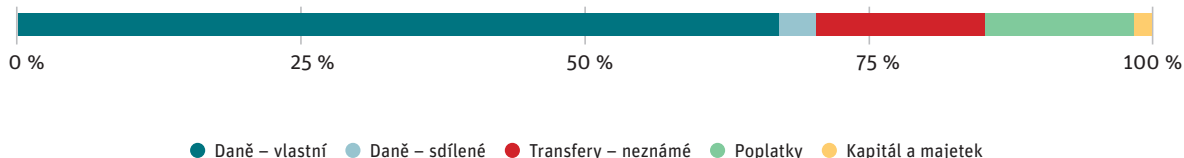
Zbytek příjmů samospráv pochází z poplatků (5 %), především poplatky za veřejné služby, vodu, elektřinu, plyn a v málo významné míře z výnosů z majetku (2 %).

Zdroj: <http://www.oecd.org/cfe/regional-policy/Observatory-on-Subnational-Government-Finance-and-Investment.htm>

Finance města Kodaň

ZDROJE PŘÍJMŮ

Ekonomická klasifikace příjmů

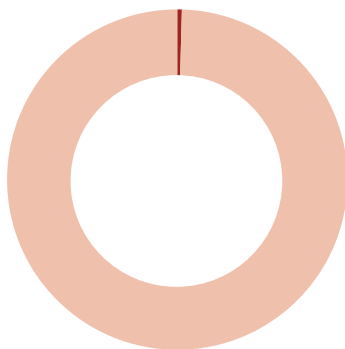

Základ daně

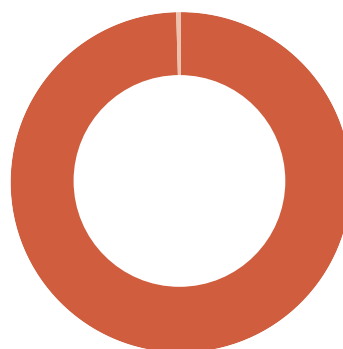
● Příjem a bohatství
● Majetek

Účelovost transferů

● Účelové
● Neúčelové

Úroveň transferů

● Centrální
● Soukromé

Bilance a dluh

-2 %

BILANCE ROZPOČTU

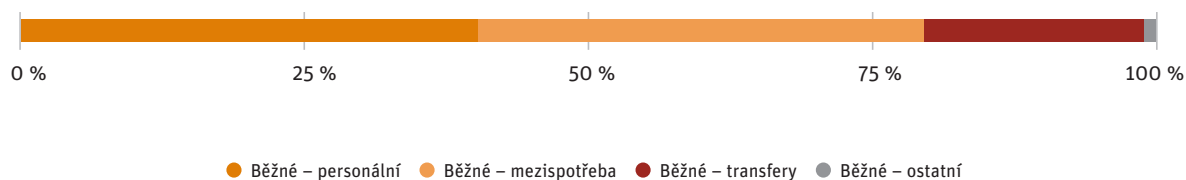
123 %

DLUH JAKO PROCENTO
ROČNÍCH PŘÍJMŮ

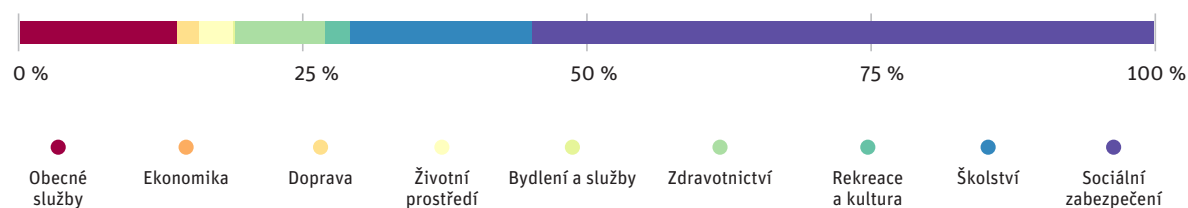
Finance města Kodaň

SLOŽENÍ VÝDAJŮ

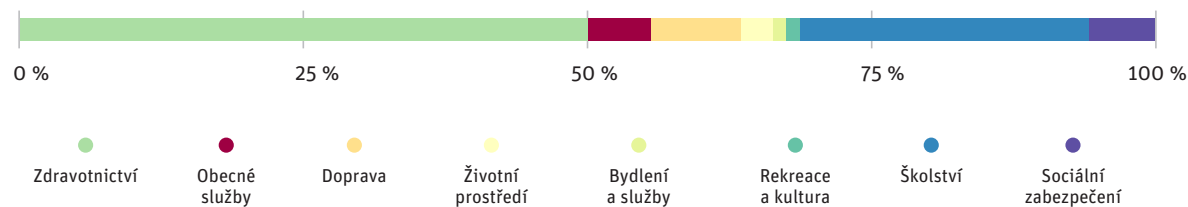
Ekonomická klasifikace výdajů

Funkční klasifikace výdajů

Funkční klasifikace kapitálových výdajů

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření (2019)